

Kirkollishallituksen istunto 10.6.2022

Pöytäkirja

Aika: 10.6.2022 klo 13.00-14.40

Paikka: Kirkollishallituksen kokoustilat, Karjalankatu 1, Kuopio

Läsnä: arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, metropoliitta **Elia**, kirkkoherra **Marko Patronen**, nunna **Elisabet**, **Anna-Katriina Salmikangas**, **Matti Tolvanen**

Esittelijät: palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö**, palvelukeskuksen lakimies **Jari Rantala**, kirkkopalvelujen koordinaattori **Sirpa Okulov**, talouspäällikkö **Henna Mynttinen**, kiinteistöpäällikkö **Matti Rouvinen**

Sihteeri: Annaleea Kemppainen

Poissa: piispa **Sergei**

Palvelukeskuksen johtajan esittely

40

Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön hallituksen täydentäminen

Taustaa:

Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön sääntöjen mukaisesti Suomen ortodoksinen kirkollishallitus valitsee säätiön hallituksen jäsenet ja täydentää säätiön hallitusta tämän esityksestä. Tällä hetkellä hallitukseen kuuluu neljä jäsentä. Vuonna 2022 hallituksessa on erovuoroisena Kuopion kaupungin edustaja. Kaupungille on lähetetty nimeämispyyntö 22.4.2022. Mitä todennäköisimmin kaupungin nimeämänä edustajana jatkaa taidemuseon intendentti Marja Louni. Säätiön sääntöjen mukaisesti (§ 5) hänet voidaan valita enintään kerran peräkkäin uudelleen. Kuopion kaupunki nimeää edustajansa itsenäisesti.

Esitys:

Kirkollishallitus päättää täydentää Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön hallitusta seuraavilla henkilöillä: arkkimandriitta Mikael ja yhteiskuntatieteiden maisteri Anna Pitkänen, Kuopio tanssii ja soi -festivaalin eläkkeelle jäänyt toiminnanjohtaja.

Säätiön hallitukseen kuuluvat lisäksi: Taidehistorian professori Heikki Hanka, Jyväskylän yliopisto, Intendentti Marja Louni, Kuopion taidemuseo, rovasti Timo Mäkirinta sekä rovasti Iivo Suvanto.

Perustelut:

Kirkollishallitus täydentää Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön hallitusta säätiön esityksen mukaisesti. **Liite 40.** Valittavat henkilöt soveltuvat erityisen hyvin tehtävään ja ovat antaneet suostumuksensa siihen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely**41****Suomen ortodoksisen kirkon valmiusryhmän asettaminen****Taustaa:**

Vuoden 2021 kirkolliskokous hyväksyi Suomen ortodoksisen kirkon valmiussuunnitelman yleisen osan. Valmiussuunnitelmassa todetaan, että häiriö- ja poikkeustilanteita ja niihin varautumista varten kirkollishallitus perustaa valmiusryhmän. Valmiussuunnitelmassa määritellään valmiusryhmän tehtäviä ja kokoonpanoa. **Liite 41.**

Esitys:

Kirkollishallitus perustaa Suomen ortodoksiselle kirkolle valmiusryhmän. Valmiusryhmän puheenjohtajaksi ja kirkon valmiuspäälliköksi valitaan kiinteistöpäällikkö Matti Rouvinen. Valmiusryhmän muiksi jäseniksi valitaan pastori Joonas Ratilainen, tiedottaja Maria Hattunen, pastori Jaakko Vainio ja rovasti Teo Merras. Valmiusryhmän tehtävät määräytyvät vuoden 2021 kirkolliskokouksen hyväksymän valmiussuunnitelman mukaisesti.

Kirkollishallitus edellyttää, että valmiusryhmä kokoontuu, järjestäytyy ja aloittaa työnsä mahdollisimman pian. Valmiusryhmä raportoi työskentelystään kirkollishallitukselle.

Perustelut:

Kirkolliskokous on vuonna 2021 hyväksynyt valmiussuunnitelman, jossa todetaan, että kirkollishallitus perustaa valmiusryhmän häiriö- ja poikkeustilanteita ja niihin varautumista varten. Nykyinen maailmantilanne ja Euroopassa käytävä sota korostavat valmiusryhmän tarvetta.

Valmiussuunnitelmassa edellytetään, että perustettavassa valmiusryhmässä on monialaista ammatillista osaamista, hiippakunnallinen edustus ja että ryhmän jäsenet voidaan akuutissa tilanteessa vapauttaa päivittäisistä työtehtävistään. Nämä linjaukset rajaavat ja määrittävät ryhmän kokoonpanoa ja esitettävä ryhmä on pyritty laatimaan näiden linjausten pohjalta. Ryhmän jäsenillä on monipuolista ammatillista kokemusta ja kaikki valmiusryhmään esitettävät henkilöt ovat antaneet suostumuksensa tehtävään. Kiinteistöpäällikkö Matti Rouvisella on hyvä tuntemus kirkon kiinteistöistä ja niiden soveltuvuudesta erilaisiin kriisiajan käyttötarkoituksiin. Joonas Ratilainen on sotilaspastori, Maria Hattusella on vastuullaan kirkon tiedotus ja hän tulee osallistumaan viestintähenkilöstölle suunnatulle erityismaanpuolustuskurssille lokakuussa 2022. Rovasti Jaakko Vainiolla on työhistoriassaan sotilastaustaa ja Teo Merraksella on koulutusta hengelliseen kriisinkestävyyteen sekä toimintaan kriisitilanteissa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

42

Tilapäisen kirkkokalenterityöryhmän asettaminen**Taustaa:**

Vuoden 2021 kirkolliskokous päätti, että kirkollishallitus perustaa määräaikaisen työryhmän kehittämään kirkkokalenteria. Kirkolliskokous määräsi, että työryhmän keskeinen tehtävä on kirkkokalenterin päivittäin muistettavien pyhien nimien ja nimipäiväkalenterin päivittäminen. Lisäksi kirkolliskokous päätti, että työryhmän tulee laatia ehdotus kirkkokalenterin matrikkeli-osion kehittämisestä.

Esitys:

Kirkollishallitus perustaa määräaikaisen työryhmän kehittämään kirkkokalenteria. Työryhmän jäseniksi valitaan piispa Sergei, pastori Mikko Sidoroff, arkkimandriitta Mikael ja Vilma Vaikonpää. Työryhmän toimikausi alkaa sen perustamisesta ja päättyy vuoden 2023 loppuun. Työryhmän toimeksianto on vuoden 2021 kirkolliskokouksen päätöksen mukainen.

Perustelut:

Piispa Sergei vastaa kirkon julkaisutoiminnasta, pastori Mikko Sidoroffilla on kreikan kielen osaamista, arkkimandriitta Mikaelilla on venäjän kielen osaamista ja Valamon luostarin igumenina yhteys kalenterin käytännön tekemiseen. Vilma Vaikonpää on ollut mukana synaksarion -sarjan toimituskunnassa ja hän tuo ryhmään suomen kielen osaamista. Kaikki ryhmään valittavat jäsenet ovat antaneet suostumuksensa tehtävään.

Työryhmän toimikausi rajataan kuluvan kirkollishallituksen toimikauden mukaisesti vuoden 2023 loppuun. Kirkollishallitus päättää vuoden 2024 alussa työryhmän mahdollisesta toimikauden jatkamisesta.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Lisäksi kirkollishallitus päätti täydentää työryhmää ulkopuolisella asiantuntijajäsenellä Helsingin yliopiston almanakkatoimistosta. Kirkollishallitus antoi palvelukeskuksen johtajalle valtuutuksen ulkopuolisen asiantuntijajäsenen valintaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

43

Kirkonkirjoista perittävät maksut

Kirkollishallitus määrää OrtL 74 §:n 2 momentin nojalla kirkonkirjoista luovutettavista tiedoista perittävät maksut.

Ortodoksinen kirkko on noudattanut maksujen määräämisessä samoja perusteita kuin evankelisluterilainen kirkko. Perittämissä maksuissa pyritään noudattamaan Digi- ja väestötietoviraston vastaavista asiakirjoista perimiä maksuja.

Kirkollishallituksen 19.2.2020 hyväksymiin maksuihin tulee muutama muutos. Päähenkilöön liittyvän laajan, useamman kuin yhden seurakunnan tiedoista kootun sukuselvityksen hinta nostetaan 30 eurosta 45 euroon ja jokaisesta päähenkilöön liittyvästä todistuksesta aletaan periä 9 euron maksua (esityksen 2§ kohta 1). Tässä yhteydessä 30 euron hintaluokkaa on rajattu suppeammaksi. Hinnantarkistuksella yhtenäistetään Ortodoksinen keskusrekisterin taksa evankelisluterilaisten keskusrekisterien hinnoittelun kanssa.

Tällä hetkellä on voimassa kirkollishallituksen 19.2.2020 tekemän päätöksen mukaiset maksut:

Kirkollishallituksen päätös 19.2.2020 kirkonkirjoista luovutettavista tiedoista perittävistä maksuista

Kirkollishallitus on ortodoksisesta kirkosta annetun lain 74 §:n 2 momentin nojalla määrännyt seuraavaa:

1 §

Maksuttomat todistukset

Maksuttomia todistuksia ovat todistus avioliiton esteiden tutkinnasta ja muut lain mukaan maksuttomasti annettavat todistukset.

2 §

Maksulliset todistukset

Todistuksesta peritään maksu seuraavasti:

1) Todistuksesta veloitetaan 9 euroa, jos siihen haetaan tietoa kirkon jäsentietojärjestelmästä, perhelehdistä tai jos tietoa haetaan kirjamuotoisista kirkonkirjoista ja tiedot koskevat todistuksen päähenkilön yksittäistä avioliitto-, muutto- tai kuolintietoa tai kirkollista toimitusta.

Todistuksesta veloitetaan 30 euroa, jos siihen haetaan tietoa kirjamuotoisista kirkonkirjoista eikä kyseessä ole todistuksen päähenkilön yksittäinen avioliitto-, muutto- tai kuolintieto tai kirkollinen toimitus.

Jos saman sisältöisiä todistuksia tilataan kaksi tai useampia eri käyttötarkoituksiin kaikista todistuksista veloitetaan alkuperäisen todistuksen hinta.

2) Elää-todistus eli kirkon jäsentietojärjestelmästä henkilön oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi tulostettu seurakunnan jäsenen yksittäisiä tietoja koskeva todistus 9 euroa;

3) sukututkimusta varten laadittava todistus 45 euroa, jos laatimisesta aiheutuu työtä enemmän kuin 30 minuuttia, veloitetaan lisämaksuna jokaiselta alkavalta 30 minuutin jaksolta 20 euroa;

4) tieteelliseen tutkimukseen annettava todistus 45 euroa, jos laatimisesta aiheutuu työtä enemmän kuin 30 minuuttia, veloitetaan lisämaksuna jokaiselta alkavalta 30 minuutin jaksolta 20 euroa;

5) ote kirkonkirjoista, monikielinen virkatodistus, keskusrekisterin hallussa olevan sukuselytystoisteen kopio, kirkonkirjojen tietoihin perustuvan aiemmin laaditun todistuksen kopio, 9 euroa.

3 §

Muut maksut

Maksullisen todistuksen lähettämisestä peritään toimitustavasta riippumatta toimitusmaksua 5,50 euroa, joka sisältää myös laskutuksen. Postiennakolla lähetettävästä todistuksesta peritään postiennakkomaksu. Todistuksen lähettämisestä ulkomaille peritään lisäksi posti- ja pankkipalvelumaksut.

Jos lasku lähetetään asiakkaan pyynnöstä eri osoitteeseen kuin todistus, veloitetaan laskun lähettämisestä 5,50 euroa.

Maksukehotuksesta veloitetaan 5 euroa.

4 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2020 ja sillä kumotaan kirkollishallituksen 13 päivänä kesäkuuta 2017 antama päätös kirkonkirjoista luovutettavista tiedoista perittävistä maksuista.

Esitys:

Kirkollishallitus tekee nyt seuraavan päätöksen:

Kirkollishallituksen päätös 10.6.2022 kirkonkirjoista luovutettavista tiedoista perittävistä maksuista

Kirkollishallitus on ortodoksisesta kirkosta annetun lain 74 §:n 2 momentin nojalla määrännyt seuraavaa:

1 § Maksuttomat todistukset

Maksuttomia todistuksia ovat todistus avioliiton esteiden tutkinnasta ja muut lain mukaan maksuttomasti annettavat todistukset.

2 § Maksulliset todistukset

1) Sukuselytyksestä

- 30 euroa, kun tiedot löytyvät yhden seurakunnan kirkonkirjoista ja ne liittyvät rajattuun ajanjaksoon.
- 45 euroa, kun selvitys tehdään useamman kuin yhden seurakunnan tiedoista Suomen ortodoksisen kirkon jäsenyysajalta päähenkilöstä (Huom! Suomen ortodoksisen keskusrekisterin käytössä olevista tiedoista). Lisäksi jokaisesta päähenkilöön liittyvästä todistuksesta veloitetaan 9 euroa.

Jos saman sisältöisiä todistuksia tilataan kaksi tai useampia eri käyttötarkoituksiin kaikista todistuksista veloitetaan alkuperäisen todistuksen hinta. Jäsenyysaikatietojen täydennykset 9 euroa/todistus.

- 2) Elää-todistus eli kirkon jäsentietojärjestelmästä henkilön oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi tulostettu seurakunnan jäsenen yksittäisiä tietoja koskeva todistus 9 euroa;
- 3) Päähenkilön yksittäisestä avioliitto-, muutto- tai kuolintiedosta tehty todistus, ote kirkonkirjoista, monikielinen virkatodistus, keskusrekisterin hallussa olevan sukuselvitystoisteen kopio tai kirkonkirjojen tietoihin perustuvan aiemmin laaditun todistuksen kopio 9 euroa.
- 4) Sukututkimusta tai tieteellistä tutkimusta varten laadittava todistus 45 euroa. Jos laatimisesta aiheutuu työtä enemmän kuin 30 minuuttia, veloitetaan lisämaksuna jokaiselta alkavalta 30 minuutin jaksolta 20 euroa.

3 § Muut maksut

Maksullisen todistuksen lähettämistä peritään toimitustavasta riippumatta toimitusmaksua 5,50 euroa, joka sisältää myös laskituksen. Postiennakolla lähetettävästä todistuksesta peritään postiennakkomaksu. Todistuksen lähettämistä ulkomaille peritään lisäksi posti- ja pankkipalvelumaksut.

Jos lasku lähetetään asiakkaan pyynnöstä eri osoitteeseen kuin todistus, veloitetaan laskun lähettamisestä 5,50 euroa.

Maksukehotuksesta veloitetaan 5 euroa.

4 § Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2022 ja sillä kumotaan kirkollishallituksen 19 päivänä kesäkuuta 2020 antama päätös kirkonkirjoista luovutettavista tiedoista perittävistä maksuista.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

44

Kirkon ja Filantropian yhteistyösopimuksen tilannekatsaus vuodelta 2021

Toiminnan tarkastus koskee vuoden 2021 toimintaa. Tarkastus pidettiin 28.4.2022 Joensuussa. Ortodoksisen seminaarin tiloissa. Mukana olivat Filantropia ry:n toiminnanjohtaja **Riina Nguyen**, Filantropian hallituksen puheenjohtaja **Iloa Lehmus**, palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö** ja kirkkopalvelujen koordinaattori **Sirpa Okulov**. Keskustelu käytiin ennalta lähetetyn kysymysmateriaalin pohjalta.

Yleistä: Filantropia on Suomen ortodoksisen kirkon kansainvälisen diakonian ja lähetystyön järjestö. Lähetystyön budjettiin ei voi hakea tukea kuin kirkon sisältä. Filantropian keskeinen toiminta kohdistuu yhdessä kirkon keskushallinnon ja seurakuntien kanssa kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman päälinjauksiin ”Aktiivinen jumalanpalveluselämä, jäsenyyden ja identiteetin vahvistaminen – kirkon lähetystehtävä” sekä ”Lähimmäisvastuu ja eettinen toiminta- kirkon diakoninen tehtävä”. Kirkon kokonaisbudjetista vuonna 2021 Filantropian sai 125 000 euron vuosiavustuksen (noin 1,8 % kirkon budjetista). Koronarajoitukset hellittivät ja kenttätöihin tuli ministeriön kautta kaksi haketta. Filantropian kokonaisbudjetti oli 422 000 euroa. Oman varainhankinnan ja sijoitustoiminnan tulos oli 92 700 euroa.

Järjestössä oli vuonna 2021 kaksi kokopäiväistä työntekijää ja yksi osa-/määräaikainen työntekijä. Filantropian toimintaa linjaa hallitus, joka on myös ensisijainen toiminnan valvoja.

Hallitus 2021: Ilona Lehmus (pj), Raisa Lindroos (varapj), Petri Korhonen, Artturi Hirvonen, Anna-Maija Keurulainen, Maria Susuna, Katja Vilponiemi ja Maria Takala-Roszczenko.

Toiminta: Vuoden 2019 alusta alkaen Filantropian toiminta on keskittynyt kolmivuotisen strategiansa pääkohtiin: 1) Pakolaisuus ja yhteisöjen tukeminen, 2) Ihmisoikeuskysymykset ja kirkko, ja 3) Luomakunnan hyvinvointi ja kristityn vastuu, jotka tuovat esiin myös kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita (2016–2020) ja diakonia- ja lähetystyön kehittämissuunnitelmaa (2016–2020).

Yhteistyösopimuksessa mainittujen tavoitteiden toteutuminen sopimuskaudella ja erityisesti 2021:

1. Ortodoksisen kirkon diakonia- ja lähetystyön toteutuminen Itä-Afrikassa:

Keniassa Filantropia jatkoi yhteistyötä uusien hiippakuntien ja luostareiden vahvistamiseksi. Triherousan nunnaluostarin sisaret tekevät paljon diakoniatyötä vähävaraisten auttamiseksi. Nyerin hiippakunnassa Filantropia tuki ortodoksisen tyttöjen yläkoulua ja asuntolan rakentamista. Kisumun hiippakunnassa tilanne muuttui radikaalisti vuonna 2021. Moskovan patriarkaatin uusien hiippakuntien perustamisen jälkeen suurin osa alueen papistosta siirtyi epävirallisesti Moskovan alaisuuteen. Filantropia tukee paikallisen ikonimaalausperinteen syntyä. Seuraavaksi tavoitteena on järjestää ikonimaalauskurssi Pyhän Mooseksen veljestön luostarissa, jonka kirkon maalauksessa kurssilaiset voisivat olla apuna. Nairobien hiippakunnan nuorisotyötä Filantropia on tukenut vuosia. Tavoitteena on löytää yhdessä uusia konkreettisia toimintamuotoja.

Burundissa ja Ruandassa hiippakunta koostuu kahdesta valtiosta, joista varsinkin Burundin alueella esiintyy levottomuuksia. Filantropia on tukenut metropoliitta Innocentioksen työtä tuottamalla kirundinkielistä kirjallisuutta. Hiippakunnan tilanne ei nykyisellään mahdollista yhteistyön jatkamista Filantropian periaatteiden mukaisesti.

Kirkon tuki kirkolliseen työhön oli 70 % (87 500 euroa).

2. Globaali ja paikallinen lähimmäis- ja luomakuntavastuu sekä ihmisoikeuskysymykset:

Vuoden 2021 aikana Filantropia aloitti kaksi ulkoministeriön tukemaa kehitysyhteistyöhanketta. Yksivuotinen pilottihanke alkoi **Etiopiassa** ja nelivuotinen hanke Syyriassa. Etiopian terveyshanke sai 50 000 euroa suoraa apua trakooman ja podokoniosin ehkäisyyn. Hanke

tavoitti 60 000 hyödynsaajaa. Epäsuorasti perheiden kautta hyödynsaajien määrä kasvoi 231 000 ihmisellä.

Syyriassa toteutettiin hanke seksuaalista väkivaltaa kokeneiden nuorten äitien voimaannuttamiseksi. Kohderyhmänä ovat maan sisäiset pakolaiset. Hankkeeseen sisällytetyt ammatillinen koulutus ja starttiraha antoivat naisille toimeentulomahdollisuuden. Ministeriön tuki kattoi 80,4 % kuluista, Filantropia vastasi 19,6 % omavastuuosuudesta.

Ugandassa Filantropia jatkoi 2017 ulkoministeriön hanketuella aloitettua ihmisoikeuksia edistävää hanketta. Hanketta koordinoi ja toteuttaa paikallinen kumppani United Religions Initiative Great Lakes. Hankekulut kentällä olivat 19 300 euroa, työntekijäkulut sivukuluineen 5 495 euroa sekä vuokra ja muut kulut 385 euroa.

3. Osaamisen ja asiantuntevuuden kasvaminen Suomen ortodoksisten seurakunnissa ja niiden piirissä toimivilla -vapaaehtoisilla:

Aika puhua- verkkolähetyksissä Suomessa käsiteltiin Maailman Elämän Edestä- asiakirjaa, kestävästä kehityksestä, naisten ja tyttöjen oikeuksista, luomakuntaa ja diakonia- ja vapaaehtoistyötä (10 keskustelukertaa). Tallenteet on julkaistu Filantropian Youtube-kanvalla, Filantropia on toiminut kotomaassa em. asioiden ryhmäkeskustelutapahtumissa. Toimintavuoden aikana kartutettiin lähetystyön arkistoa Eija Ipatin kuvien ja c-kasettien digitoinnilla. Filantropia oli mukana pilottihankkeessa, jossa tuotettiin kasvatuksen ja opetuksen Ortodoksisto-sivusto.

Filantropia on mukana kotimaassa viestintä- ja globaalikasvatustyötä toteuttavassa KYMPPI-hankkeessa. Järjestö oli mukana Oulussa ja Rovaniemellä diakoniapäivillä syksyn aikana etäyhteyksin kertomassa Pohjois-Suomen paikallisyhteisöille Filantropian työstä. Filantropia viesti toiminnastaan kotisivuillaan www.facebook.com ja Instagram sivu [@filantropiary](https://www.instagram.com/filantropiary).

Järjestö viesti toiminnastaan sähköpostikirjeellä viisi kertaa ja tuotti loppuvuodesta painetun esitteen.

Esitys:

Kirkollishallitus hyväksyy Filantropian tekemän raportin.

Perustelut:

Filantropia on toiminut sopimuksen mukaisesti ja kaikki kirjallinen materiaali (**liitteet 44 a-e**) on laadittu erinomaisesti. Työn vaikuttavuutta on arvioitu toiminnallisilla ja taloudellisilla mittareilla, vuorovaikutuksen lisääntymisellä kumppanimaiden kirkkojen ja järjestöjen kanssa, näkyvyydellä ja toiminnoilla kotimaassa ja kumppanimaisissa sekä toimintakulttuurin muutoksella kirkollisten toimijoiden kanssa.

Päätös:

Esityksen mukaan. Kirkollishallitus piti annettua raporttia erittäin hyvänä.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

45

Kirkon ja Ortodoksisten Nuorten Liitto ry:n yhteistyösopimuksen tilannekatsaus vuodelta 2021

Toiminnan tarkastus vuodelta 2021 pidettiin Joensuussa Ortodoksisella seminaarilla 28.5.2022. Tilannekatsaukseen osallistuivat toiminnanjohtaja **Maria Kauppila**, järjestösihteeri **Annakaisa Onatsu**, palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö** ja kirkkopalvelujen koordinaattori **Sirpa Okulov**. Keskustelu käytiin etukäteen lähetetyn kysymysmateriaalin pohjalta (**Liite**: arviointikysymykset).

Yleistä: ONL on valtakunnallinen ortodoksinen nuorisoyhdistys. Toiminnan pääalueina ovat lapsi- ja nuorisotyön tukeminen, julkaisutoiminta, leirien, kurssien ja tapahtumien järjestäminen sekä kansainvälinen toiminta. ONL on sitoutunut yhdessä Suomen ortodoksisen kirkon kanssa toteuttamaan sovitut toiminnot. Järjestön toimintaa valvoo ja ohjaa **johtokunta**, johon kuuluvat seuraavat jäsenet (27.3.2021 jälkeen): Kaarlo Saarento (pj), Anna Kasdaglis (vara pj), Aleksanda Heikkinen, Karina Huttunen, Antti Potkonen (27.3. saakka), Larissa Qvintus-Petsalo ja Vilhelm Vähäsilta (27.3. jälkeen).

Järjestöllä on kolme (3) päätoimista työntekijää: kaksi järjestösihteeriä ja toiminnanjohtaja. Tapahtuma-, julkaisu- ja viestintätoiminnassa liitto työllisti lisäksi noin 60 osa- ja lyhytaikaista (esim. leirityö, kesäsomettajat jne.) työntekijää vuoden aikana ja heistä iso osa oli nuoria. Lisäksi liiton toimintaa oli mahdollistamassa parikymmentä vapaaehtoista. Liitolla oli 13 yhteisöjäsentä (12 seurakuntaa ja Puroniemen Ystävät ry.), joiden kokonaisjäsenmäärä oli 57548 hlöä, joista alle 29-vuotiaiden lukumäärä 17128. Lisäksi liitolla oli 681 suoraa henkilöjäsentä. **Liite**: arviointikysymykset

Toiminta: Liitto teki perustyötään pandemian keskellä hyödyntäen digitaalisia kanavia. Liiton tuottamaa materiaalia käytettiin myös kouluopetuksessa. Piirroskuvapalveluun, Papunetiin on saatu myös ortodoksista materiaalia. Liitto organisoii Ortodoksisto.fi-portaalin rakentamista kirkon koulutuskäyttöön. Toimintavuonna liitto julkaisi ortodoksiset osaamismerkkit. Uskonnonopetusstipendit ovat saaneet kiitosta. Kulmakivitapahtuma hoidettiin striimauksen kautta. Liiton tarkoituksena on tehdä seurakunnan toimintaa tukevaa työtä. ONL jäsenyyden kautta opintokeskus SIVIS myöntää tukea seurakunnan leireille ja kursseille Liitto on julkaissut halpoja printtimateriaaleja (esim. Ortodoksinen hartauskirja, Ortodoksisuuden mitä, miksi, miten-vihkonen, erilaiset todistukset, lastenkirjat). Lisäksi liitto julkaisi mm. 30 uutta videota.”

Vuonna 2021 liitto järjesti 15 omaa fyysistä tai etämuotoista tapahtumaa tai koulutusta. Koulutustoimintaan osallistui 600 henkilöä, etätapahtumien kautta liitto kohtasi yli 2200 henkilöä. Liitto tavoitti ihmisiä myös somekanavien kautta. Kansainvälistä toimintaa ei voitu toteuttaa pandemian takia, mutta asiat olivat esillä mediainformaation kautta.

Liitto näkyy Facebookissa ja Instagramissa. Tiedotusta hoidetaan myös YouTubeessa (52 000 katselukertaa), ajoittain myös TikTokissa ja Discordissa. ”Kirkkorakennus”-videota on katsottu yhteensä 26 000 kertaa.

Vuoden 2019 jälkeen liitto on kerännyt tilastotietoa nuorista. Liitto tekee kyselyjä nuorille. Ilmastomuutosahdistus on iso asia nuorille ja se johtaa syrjäytymiseen (75 % nuorista kokee).

Esitys:

Kirkollishallitus hyväksyy ONL:n yhteistoiminnan raportin.

Perustelut:

ONL on toiminut sopimuksen mukaisesti. Toimitettu materiaali (**liitteet 45 a-e**) antoi hyvän kuvan toiminnan järjestämisestä. Liiton koulutustoimintaa on mitattu laadullisesti, kyselylomakkeiden avulla. Tarkasteluvuoden aikana on tehty myös itsearviointia hallinnossa.

Päätös:

Esityksen mukaan. Kirkollishallitus piti annettua raporttia erittäin hyvänä.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely**46****Lisäys koulutustoimikunnan jäseniin**

Vuoden 2021 kirkolliskokouksen päätöksen mukaan kirkolle tulee nimetä koulutustoimikunta, joka rakentaa yhtenäisen omien opintojen kokonaisuuden sekä täydennyskoulutusohjelman kaikille kirkon työntekijöille. Koulutustoimikuntaan tulisi nimetä työnantajan, työntekijöiden, kirkollisen ja kirkon ulkopuolisen koulutuksen järjestäjien edustajat sekä mahdollisesti joitakin seurakuntalaisten ääntä edustavia asiantuntijajäseniä. Kirkon piirissä järjestetään runsaasti erilaista lyhytkestoista koulutusta. Koulutusta antavat järjestöt, hiippakunnat, seurakunnat, kirkon palvelukeskus ja Valamon opisto.

Kirkollishallituksen istunnossa 15.3.2022 työryhmään nimettiin kanttori Eija Honkaselkä, pastori Jaso Pössi, rehtori Sirpa Koriala, yliopisto-opettaja Teemu Toivanen, sosiaalineuvos Elina Palola ja kirkkoherra Markku Salminen.

Esitys:

Työryhmän jäseniksi nimetään vielä Ortodoksisen seminaarin johtaja **Mikko Sidoroff** ja kirkkomusiikin opettaja **Petri Nykänen**.

Perustelut:

Nykänen ja Sidoroff hoitavat seminaarilla yliopiston ortodoksisen teologian soveltavat opinnot. Nykäsen vastuulla on kirkkomusiikki ja Sidoroff vastaa teologien soveltavista opinnoista. Molemmat ovat osallistuneet kirkon omien opintojen opetussuunnitelmatyöhön.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

47

Toimintaohje seksuaalisen ja sukupuoleen kohdistuvan häirinnän ja hyväksikäytön estämiseksi Suomen ortodoksisessa kirkossa

Vuoden 2021 kirkolliskokouksen päätöksen mukaan kirkollishallituksen tuli nimetä työryhmä, jonka tehtävänä oli laatia kirkolle toimintaohje seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ja hyväksikäytön estämiseksi Suomen ortodoksisessa kirkossa.

Tammikuussa 2022 kirkollishallitus nimesi työryhmän jäseniksi toiminnanjohtaja **Maria Kauppilan**, uskonnonopettaja **Anna Kasdagliksen**, teologianopiskelija **Lassi Saksan** ja yliopisto-opettaja **Teemu Toivosen**. Työryhmän koollekutsujana toimi kirkkopalvelujen koordinaattori **Sirpa Okulov**. Työryhmän puheenjohtajaksi valittiin Teemu Toivonen ja sihteeriksi Sirpa Okulov. Työryhmä on kuullut asiantuntijoina tohtorikoulutettava **Anu Puustista** ja rikosuhripäivystäjää **Ira Matsia**.

Vuoden 2021 kirkolliskokouksen mietinnön mukaan ohjeistukseen oli sisällytettävä muun muassa: Lapsen ja aikuisen seksuaalisen hyväksikäytön määrittely ja sen tunnistaminen, nollatoleranssin toteaminen kirkon sisällä ja jokaisen toimintayksikön ennaltaehkäisemishojeet. Toimintaohjeessa tulee olla myös selvästi, miten toimitaan epäilyksen syntyessä ja ketkä toimivat missäkin roolissa (viestintä, vastuhenkilöt).

Orthodox Church in America (OCA) sivulla on olemassa seksuaaliseen häirintään liittyvä ohjeistus, mutta koska USA:n lainsäädäntö ja mentaliteetti on toinen, suora soveltaminen Suomeen ei ole mahdollista. Suomen enemmistökirkon ennaltaehkäisevä toimintakirjanen julkaistiin vuonna 2000. Sitä on jaettu ortodoksisisiin seurakuntiin. Seksuaalisen hyväksikäytön ja – häirinnän nollatoleranssi on selviö, mutta ortodoksinen toimintaympäristö tarvitsee tarkemmat toimintaohjeet ja tietoutta, kuinka tunnistaa tilanteet, joissa seksuaalista häirintää tai jopa hyväksikäyttöä voi tapahtua.

Kirkollishallituksen päätöksen mukaan kaikkien eri yksiköiden tulee raportoida alueensa püsipoille ohjeistuksen käyttöönnotosta syyskuun 2022 mennessä.

Esitys:

Työryhmän raportti ja toimintaohjeet hyväksytään koko kirkon ja yhteistyökumppaneiden käyttöön. Häirintäyhteyshenkilöinä toimii työterveyshuollon paikallinen tiimi. Kirkon, seurakuntien ja järjestöjen keskeiset toimihenkilöt osallistuvat koulutukseen, jossa käydään läpi häirinnän tunnusmerkit, ennaltaehkäisy ja työnantajan vastuut. Seurakunnat ja yhteistyökumppanit ilmoittavat raportin käyttöönnotosta hiippakunnan piispalle lokakuun loppuun mennessä. **Liitteet 47 a-b**.

Perustelut:

Suomen ortodoksinen kirkko on julkisyhteisö, jonka täytyy toimia lain edellyttämällä tavalla. Seksuaalirikokset ovat vakavia: Lainsäädäntöä uudistetaan parhaillaan. ”Lainhenki” muuttuu kovemmaksi. Työnantajan tulee huolehtia siitä, ettei työntekijä joudu työelämässä seksuaalisen tai sukupuolisen häirinnän kohteeksi. Vastuu häirinnän poistamisesta siirtyy työnantajalle siinä vaiheessa, kun työnantaja on saanut tiedon kokemastaan häirinnästä.

Seurakunnan toiminnassa on runsaasti alle 18-vuotiaita. Alisteisessa asemassa olevaa (nuori versus pappi tai seurakunnan muu työntekijä) tulee erityisesti varjella tilanteilta, joissa seksuaalinen hyväksikäyttö mahdollistuu. Ortodoksinen kirkko tarvitsee oman ohjeistuksen ja koulutuksen seksuaaliseen häirintään

liittyvissä kysymyksissä. Oma ohjeistus alleviivaa, että seksuaalisessa häirinnän tapauksia ei piilotella ja ennaltaehkäisyä pidetään ensiarvoisen tärkeänä. Kirkon antama koulutus tulee olla velvoittava ja se tulisi järjestää hiippakunnittain. Filoksenia ry on pilotoinut ministeriön rahoittamana ”Turvassa”-hankkeen, jonka mallin mukaan koulutusta voidaan järjestää hiippakunnissa. Työnantajan vastuut olisi koulutuksen toisena osiona. Koulutusten vuoksi, olisi varmempaa siirtää piispalle annettavaa raportointia lokakuun loppuun, toisin kuin kirkollishallitus linjasi istunnossa 18.1.2022.

Häirintätilanteessa asiasta pitäisi ilmoittaa kunkin työyhteisön- järjestön tai leirin esimiehelle tai seurakuntalaisen osalta seurakunnan työntekijälle. Mikäli tämä ei ole mahdollista, yhteyttä voi ottaa häirintäyhteyshenkilöön. Häirintäyhteyshenkilön voi nimetä työterveyshuollon ammattilaisista. Toiminta kuuluu työterveyden ennaltaehkäisevään palveluun.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Talouspäällikön esittely

48

Valamon luostarin vuoden 2021 tilinpäätöksen vahvistaminen ja talouden seuranta

Valamon luostari toimitti tilinpäätöksen vuodelta 2021 kirkollishallitukselle 26.4.2022. Valamon tilinpäätös on tilintarkastettu ja siitä on annettu tilintarkastuskertomus 13.4.2022. **Liitteet 48 a-b, liite 48c, EI JULKINEN.**

Tilinpäätös on alijäämäinen – 397 300,43 euroa (vuonna 2020 alijäämä oli -157 421,56 euroa). Luostarin toiminnan- ja varainhankinnan tuotot olivat yhteensä vuonna 2021 noin 3,3 miljoonaa euroa (vuonna 2020 ne olivat noin 3 miljoonaa euroa). Koronapandemia vaikutti merkittävästi luostarin tuottoihin, vuonna 2019 tuotot olivat noin 4,3 miljoonaa euroa. Luostari ja sen toiminnot saivat erilaisia avustuksia 543 000 euroa vuonna 2021 kun vastaavasti vuonna 2020 avustuksia saatiin 771 000 euroa. Vuonna 2020 luostari sai ylimääräistä valtionapua toiminnanrajoituksista johtuen.

Luostarin toiminnan- ja varainhankinnan kulut olivat vuonna 2021 noin 3,7 miljoonaa euroa (vuonna 2020 ne olivat noin 3,1 miljoonaa euroa). Henkilöstökulut kasvoivat noin 200 000 euroa ja muut kulut laskivat noin 400 000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstöä oli vuonna 2021 keskimäärin 34 henkilöä, kun vuonna 2020 keskimääräinen henkilöstön määrä oli 29.

Rahalaitoslainaa luostarilla on vuoden 2021 lopussa jäljellä vähän alle 500 000 euroa.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Valamon luostarin tilinpäätöksen vuodelta 2021, mutta edellyttää edelleen toimenpiteitä talouden tervehdyttämiseksi. Valamoa pyydetään lähettämään kuukausittaiset tulos- ja taseraportit kirkollishallitukselle. Lisäksi luostarin on toimitettava taloussäännön mukainen vuoden 2022 talousarvio ja mahdolliset seuraaville vuosille laaditut talousarviot kirkollishallitukselle.

Perustelut:

Luostarin ohjesäännön 32 §:n mukaan kirkollishallitus vahvistaa luostarin tilinpäätöksen

Päätös:

Esityksen mukaan.

Talouspäällikön esittely

49

Sijoituskatsaus (EI JULKINEN)

Suomen ortodoksisen kirkon sijoitusten kirjanpito arvo oli vuoden 2021 tilinpäätöksessä yhteensä 9 523 143 euroa (2020 8 917 008) euroa. Kirjanpidossa sijoitukset arvostetaan hankintahintaan tai tilinpäätöspäivän kurssiin, mikäli se on hankintahintaa alempi.

Sijoitukset on hajautettu useampiin eri sijoitusinstrumentteihin ja niiden hoidosta vastaavat useat eri sijoitustoimintaan perehtyneet kumppanit. Sijoitusten yksityiskohtaiset tiedot, kuten määrä, jakauma ja tuotot sekä tulevaisuuden näkymät on käyty tarkemmin läpi **liitteissä 49 a-h, EI JULKINEN.**

Esitys:

Kirkollishallitus on saanut sijoituskatsauksen tiedoksi ja keskustelee asiasta.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

50

Markku Salmisen ja Jonas Bergenstadin oikaisuvaatimus koskien Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöstä 10.2.2022 §6**Vaatimukset:**

Kirkollishallitus kumoaa seurakunnanvaltuuston päätöksen lain vastaisena ja asettaa päätöksen täytäntöönpanokieltoon, kunnes kirkollishallitus on ratkaissut asian.

Perustelut:

Seurakunnanvaltuusto on päättänyt perustaa valtuuston jäsenistä koostuvan toimikunnan valmistelemaan ja seuraamaan kirkolliskokouksen vahvistaman tavoite- ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa seurakunnassa. Kirkolliskokouksen päätösten täytäntöönpanosta vastaa kirkollishallitus ja hiippakunnan piispa ohjaa ja valvoo seurakuntien toimintaa kirkollishallituksen päätösten osalta. Asian käsittely on kirkollishallituksessa vireillä, mutta päätöstä ei asiassa ole vielä tehty.

Seurakunnanvaltuusto on ylittänyt toimivaltansa ja sen vuoksi päätös on kumottava, eikä sitä saa laittaa täytäntöön. Yksityiskohtaiset perustelut ilmenevät **liitteistä 50 a – b**.

Lausunto:

Seurakunnanneuvosto on antanut 29.3.2022 oikaisuvaatimuksen johdosta lausunnon, jossa katsotaan, että valtuusto ei ole päätöksessään tarkoittanut täytäntöönpanoa, vaan seuranta. Lausunnossa katsotaan, että seurakunnanvaltuustolla on oikeus perustaa toimikunta ja se ei puutu täytäntöönpanoon, vaan seurantaan. **Liite 50c.**

Vastine:

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat antaneet 29.5.2022 vastineen seurakunnanneuvoston lausuntoon.

Liite 50 d. Vastineessa todetaan, että kirkollishallitus on 27.4.2022 asiakohdassa 24 tehnyt päätöksen kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman toteuttamisesta ja sen täytäntöönpanosta seurakunnissa huolehtivat hiippakuntien piispat. Seurakunnat laativat omat tavoite- ja toimintasuunnitelmansa, joista piispat antavat lausuntonsa, jonka jälkeen ne tulevat seurakunnanneuvoston esityksestä seurakunnanvaltuuston hyväksyttäväksi. Asia kuuluu lain ja kirkkojärjestyksen mukaan olemassa olevien seurakunnan toimielinten toimivaltaan.

Esitys:

Kirkollishallitus hyväksyy oikaisuvaatimuksen ja kumoaa Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston tekemän päätöksen 10.2.2022 § 6 koskien toimikunnan perustamista valmistelemaan kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa ja seuranta.

Kirkollishallitus on antanut asiassa 15.3.2022 asiakohdassa 15 täytäntöönpanon kieltoa koskevan väliaikaisen päätöksen, joka tämän päätöksen johdosta kumotaan.

Perustelut:

Vuoden 2020 kirkolliskokous on vahvistanut kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman vuosille 2021–2025 ja sen täytäntöönpanoa koskeva päätös on tehty kirkollishallituksen istunnossa 27.4.2022 asiakohdassa 24. Päätöksen pohjalta hiippakuntien piispat huolehtivat hiippakuntien alueella toimivien seurakuntien osalta ohjauksen ja valvonnan kautta, että vahvistettua tavoite- ja toimintasuunnitelmaa noudatetaan ja seurakunnissa toimitaan sen periaatteiden mukaisesti.

Seurakunnassa toimintaan, hallintoon ja talouden hoitoon liittyvien asioiden valmistelu tapahtuu seurakunnan kirkkoherran johdolla ja seurakunnanneuvosto tekee esitykset sellaisista asioista seurakunnanvaltuustolle, joista päättäminen kuuluu valtuuston toimivaltaan. Kirkolliskokouksen päätösten täytäntöönpanosta huolehtii kirkollishallitus ja päätöksenteko seurakunnissa tapahtuu toimielinten toimivallan rajoissa. Seurakunnanvaltuustolla ei ole toimivaltaa perustaa toimikuntaa valmistelemaan kirkolliskokouksen päätösten täytäntöönpanoa ja seuranta, vaan asian valmistelu kuuluu Kj:n 94 §:n mukaisesti seurakunnanneuvoston toimivaltaan.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkollishallitus totesi, että seurakunnanvaltuustolla on mahdollisuus seurata tavoite- ja toimintasuunnitelman toteutusta vuosittain laadittavan toimintakertomuksen kautta. Lisäksi seurakunnanvaltuustolla on mahdollisuus vaikuttaa seurakunnan toiminnan suunniteluun toimintasuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

51

Markku Salmisen ja Jonas Bergenstadin oikaisuvaatimus koskien Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöstä 10.2.2022 §7

Vaatimukset:

Kirkollishallitus kumoo seurakunnanvaltuuston päätöksen lain vastaisena ja asettaa päätöksen täytäntöönpanokieltoon, kunnes kirkollishallitus on ratkaissut asian.

Perustelut:

Seurakunnanvaltuusto on päättänyt perustaa toimikunnan luottamushenkilöiden, johtoryhmän ja työntekijöiden yhteistyön toimivuuden selvittämiseksi ja parantamiseksi. Seurakunnanvaltuusto on ylittänyt toimivaltansa ja sen vuoksi päätös on kumottava, eikä sitä saa laittaa täytäntöön.

Yksityiskohtaiset perustelut ilmenevät **liitteestä 51a ja 50b**.

Lausunto:

Seurakunnanneuvosto on antanut 29.3.2022 oikaisuvaatimuksen johdosta lausunnon, jossa katsotaan, että seurakunnanvaltuustolla on oikeus perustaa toimikuntia tiettyä asiaa varten. Valtuuston tarkoitus on kerätä tietoa päätöksentekoa varten ja tarjota sitä myös hiippakunnan piispan käyttöön. **Liite 50c**.

Vastine:

Oikaisuvaatimuksentekijät ovat antaneet 29.5.2022 vastineen seurakunnanneuvoston lausuntoon.

Liite 50d. Vastineessa todetaan, että valtuustolla ei ole toimivaltaa sellaisen toimikunnan perustamiselle, jonka tehtävät kuuluvat lain ja kirkkojärjestyksen mukaan seurakunnanneuvostolle, operatiiviselle johdolle ja hiippakunnan piispalle.

Esitys:

Kirkollishallitus hyväksyy oikaisuvaatimuksen ja kumoo Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston tekemän päätöksen 10.2.2022 § 7 koskien toimikunnan perustamista luottamushenkilöiden, johtoryhmän ja työntekijöiden yhteistyön toimivuuden selvittämiseksi ja parantamiseksi.

Kirkollishallitus on antanut asiassa 15.3.2022 asiakohdassa 15 täytäntöönpanon kieltoa koskevan väliaikaisen päätöksen, joka tämän päätöksen johdosta kumotaan.

Perustelut:

Seurakunnan toimintaa johtaa kirkkoherra, jonka johdolla valmistellaan seurakunnanneuvoston päätettäväksi tulevat asiat. Seurakunnanvaltuusto päättää Kj 87 §:ssä säädetyistä toimivaltaansa kuuluvista asioista seurakunnanneuvoston esityksen pohjalta OrtL:n 57 ja 59 §:n sekä Kj 94 §:n mukaisesti.

Seurakunnassa nimenkirjoitusoikeus on OrtL:n 47 §:n mukaisesti ainoastaan kirkkoherralla ja hän johtaa seurakunnan operatiivista toimintaa ja henkilöstöhallintoa sekä vastaa päätöksenteosta näissä asioissa OrtL 61 §:n perusteella.

Kirkkoherra toimii yhteistyössä hiippakunnan püspan kanssa OrtL:n 39 §:n sekä Kj 63 §:n mukaisesti seurakunnan toimintaan ja henkilöstöhallintoon liittyvissä asioissa.

Seurakunnanvaltuustolla ei ole toimivaltaa perustaa sellaista toimikuntaa, jonka tehtävänä on selvittää ja parantaa seurakunnan operatiiviseen johtamiseen liittyviä asioita, eikä seurakunnanvaltuustolla ole toimivaltaa tehdä päätöksiä seurakunnan käytännön toimintaan ja henkilöstön johtamiseen liittyvissä asioissa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

52

Hannele Meskuksen vahingonkorvausvaatimus työsuhteen perusteettomasta päättämisestä

Esteellisyys:

Arkkipiispa Leo ja palvelukeskuksen lakimies Jari Rantala

Tausta:

Hannele Meskus on toiminut Suomen ortodoksisessa kirkossa palvelukeskuksen johtajan määräaikaisessa toimessa ajalla 23.3.2020 – 31.12.2021. **Liite 52 a, ei-julkinen.**

Johtajan toimi on päätynyt määräajan lopussa 31.12.2021 ja Hannele Meskus on esimiehensä arkkipiispa Leon kanssa allekirjoittanut sopimuksen 14.10.2021, jonka mukaisesti määräaikaisen työsuhteen aikana kertyneet lomat pidetään ennen työsuhteen päättymistä ja työsuhteen päättyessä vielä olevat pitämättömät lomat maksetaan rahana. **Liite 52 b, ei-julkinen.**

Vaatimukset:

Työsuhteen päätyttyä Hannele Meskus on esittänyt asiamiehensä välityksellä vahingonkorvausvaatimuksen kirkollishallitukselle, jossa vaaditaan yhteensä 17.721,76 euron korvausta työsuhteen perusteettomasta päättämisestä, lääkäri-, lääkehoito- ja terapiakuluista, yksityisestä kriisityönohjauksesta, puhelinedun menettämisestä sekä asianajokuluista, joiden määrät ja peruste ilmenevät **liitteestä 52 c, ei-julkinen.**

Esitys:

Kirkollishallitus hylkää vaatimuksen kaikilta osin sekä määrältään, että perusteeltaan.

Perustelut:

Määräaikaisen työsuhteen päättyessä Hannele Meskukselle on maksettu kaikki työsuhteesta johtuvat saatavat, eikä esitetyille vaatimuksille ole mitään oikeudellista perustetta ja tämän vuoksi vaatimukset hylätään.

Päätös:

Hannele Meskuksen asiassa ei ole kyse työsuhteen purkamisesta tai muusta perusteettomasta päättämisestä, koska palkkaa on maksettu vuosiloman ajalta. Vuosilomien pitämisestä on sovittu kirjallisesti osapuolten välisellä sopimuksella 14.10.2021. Työnantaja on maksanut työsuhteen päättyessä kaikki työnantajan maksettavat korvaukset täysimääräisesti. Asianajokulut ovat sellaisia henkilökohtaisia kuluja, jotka eivät kuulu työnantajan korvattaviksi.

Hannele Meskuksella on ollut mahdollisuus käyttää työnantajan tarjoamia työterveyspalveluita vuosilomansa aikana, tämän vuoksi työnantajalla ei ole velvollisuutta korvata muusta hoidosta aiheutuneita terveydenhuollon kustannuksia.

Työnantajalla on oikeus ottaa vuosiloman ajaksi työntekijältä pois työnantajan omistamat työvälineet. Hannele Meskus ei ole palannut vuosilomalta takaisin töihin, joten työnantajalla on ollut perusteltu syy ottaa kaikki omistamansa työvälineet pois vuosiloman alkamisen yhteydessä.

Merkitään, että arkkipiispa Leo ja palvelukeskuksen lakimies Jari Rantala eivät osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Merkitään, että metropoliitta Arseni toimi kokouksen puheenjohtajana tämän ajankohdan käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkitään, että kokouksen sihteerinä toimi Annalea Kemppainen tämän ajankohdan käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Kiinteistöpäällikön esittely

53

Joensuun ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 24.5.2022 34§ vahvistaminen

Esteellisyys:

Matti Tolvanen

Joensuun ortodoksinen seurakunnanvaltuusto on kokouksessaan 24.5.2022 tehnyt päätöksen vuokrata omistamansa maa-alueen (5391m² kiinteistötunnuksella 167-2-210-1) kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Joensuun Vuokrapääskylle kolmeksi kymmeneksi (30) vuodeksi. **Liitteet 53 a-c.**

Laki ortodoksisesta kirkosta 98§ mukaan seurakunnanvaltuuston päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kiinteän omaisuuden vuokraamista yli kymmeneksi vuodeksi.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Joensuun ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 24.5.2022 34§ *Asunto Oy Joensuun Vuokrapääskyn vuokrasopimuksen uusiminen.*

Perustelut:

Jollei alistettu päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai ole muuten lainvastainen ja jollei se myöskään ole epätarkoituksenmukainen, se on vahvistettava. Päätökseen voidaan vahvistettaessa tehdä asiasisältöön vaikuttamattomia oikaisuluonteisia korjauksia.

Vuokrauksen kohteena on Joensuun kaupungin asemakaava-alueella sijaitseva tontti, jolla Kiinteistö Oy Joensuun Vuokrapääsky sijaitsee. Seurakunta pyrkii sopimuksella kasvattamaan omistamansa kiinteistöyhtiön tuottoja.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Matti Tolvanen ei osallistunut asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Kiinteistöpäällikön esittely

54

Joensuun ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 21.3.2022 18§ vahvistaminen**Esteellisyys:**

Matti Tolvanen

Joensuun ortodoksinen seurakunnanvaltuusto on kokouksessaan 21.3.2022 tehnyt päätöksen myydä omistamansa maa-alueen (pinta-ala 1900m², kiinteistötunnus 848-412-4-33) rakennuksineen (Petraavaaran tsasouna). **Liitteet 54 a ja 54b, EI JULKINEN.**

Laki ortodoksisesta kirkosta 98§ mukaan seurakunnanvaltuuston päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kiinteän omaisuuden myymistä tai kirkollisiin toimituksiin liittyvän irtaimen tavaran luovuttamista. Kaupan ulkopuolelle on rajattu kauppakirjassa kirkonkellot, ikonit, suitsutusastia, uhripöytä ja alttaripöytä sekä jumalanpalveluspuvut.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Joensuun ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 21.3.2022 18§ *Tarjous Petraavaaran pyhän apostoli Andreaksen tsasounasta ja maa-alueesta, myymisestä päättäminen.*

Perustelut:

Jollei alistettu päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai ole muuten lainvastainen ja jollei se myöskään ole epätarkoituksenmukainen, se on vahvistettava. Päätökseen voidaan vahvistettaessa tehdä asiasisältöön vaikuttamattomia oikaisuluonteisia korjauksia.

Kauppan kohteena on vähällä käytöllä ollut Tohmajärven kunnan Petraavaarassa sijaitseva heikkokuntainen 1966 vihitty tsasouna. Kauppahinta vastaa maa-alueen hintaa. Uudella omistajalla on

tarkoitus muokata tsasounaa kesäkäyttöön retkeilijöiden hiljentymispaikaksi. Seurakunta voi jatkossa sopia tsasounan käytöstä uuden omistajan kanssa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Matti Tolvanen ei osallistunut asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Kiinteistöpäällikön esittely

55

Peruskorjaus-, konservointi- ja kiiltokultausavustukset

Esteellisyys:

Matti Tolvanen, Anna-Katriina Salmikangas ja Marko Patronen.

Esitys:

Peruskorjaus- kiiltokultausavustukset vuodelle 2022 jaetaan seuraavasti:

Peruskorjausavustushakemukset:	
Saimaan seurakunta, Savonlinnan kirkon katon ja viemärin korjauksiin	0
Saimaan seurakunta, Varkauden kirkon korjauksiin	3 000
Saimaan seurakunta, Olavinkadun kirkon kunnostamiseen	35 000
Joensuun seurakunta, Lieksan seurakuntasalin ja pappilan kuntotutkimuksiin	3 000
Joensuun seurakunta, Ilomantsin kirkon ulkomaalauksen valmistelu	5 000
Jyväskylän seurakunta, Jyväskylän kirkon julkisivujen korjaamiseen	16 000
Kaakkois-Suomen seurakunta, pappilan peruskorjaukseen ja entisöintiin	5 000
Kuopion seurakunta, Suonenjoen kirkon alakerran saneeraukseen	14 000
Helsingin seurakunta, Pyhän kolminaisuuden kirkon sähkö- ja ilmanvaihtokorjauksiin	0
Helsingin seurakunta, Hangon kirkon viemärin ja vesijohdon uusimiseen	2 000
Helsingin seurakunta, Uspenskin katedraalin muurin korjaamiseen	5 000
Pohjois-Suomen seurakunta, Kemin ja Kajaanin kirkkojen kunnostuksiin	12 000
YHTEENSÄ	100 000

Peruskorjausavustukset ovat tilitettävissä seurakuntiin vuoden 2023 loppuun asti. Tilitykset tehdään tositteita tai hankkeisiin osoitettuja avoimia laskuja vastaan. Peruskorjausavustettavien hankkeiden maksatuksen viivästyessä voi kirkon kiinteistöpäällikkö myöntää harkintansa mukaan vielä yhden vuoden jatkoajan. Seurakuntien tulee hakea jatkoaikaa kirjallisesti vuoden 2023 loppuun mennessä. Hakemuksen perusteella kiinteistöpäällikkö tekee asiasta päätöksen.

Konservointi- ja kiiltokultausavustushakemukset:	
Joensuun seurakunta, Huhuksen rukoushuoneen kahden ikonin konservointi	1 890
Jyväskylän seurakunta, Pyhäkankaan leirikeskukseen ikonin konservointiin	1 800
Turun seurakunta, Turun kirkon ikoneiden konservointiin	9 500
Kuopion seurakunta, Rautalammin ikonin ja Tervon saattoristin konservointi	3 200
Helsingin seurakunta, Hämeenlinnan kirkon ikonostaasin 4 ikonin konservointi	21 280
Helsingin seurakunta, Hämeenlinnan kirkon kahdeksan ikonin konservointi	14 840
Helsingin seurakunta, Tikkurilan kirkon Jumalanäidin ikonin konservointi	1 100
Helsingin seurakunta, Uspenskin katedraalin ikonostaasin konservointi	15 390
Taipaleen seurakunta, Nurmeksen tekstiilien säilytyslaatikosto ennakoivana konservointina	1 000
YHTEENSÄ	70 000

Kiiltokultaus- ja konservointiavustukset ovat tilitettävissä seurakuntiin vuoden 2023 loppuun asti. Tililykset tehdään tositteita tai hankkeisiin osoitettuja avoimia laskuja vastaan. **Liite 55.**

Uspenskin katedraalin ikonostaasin konservointi ja Hämeenlinnan kirkon peruskorjauksen yhteydessä toteutettava ikonostaasin konservointi ovat molemmat mittavia konservointihankkeita. Kokonaisuuden laajuus huomioiden on tärkeää tukea hankkeita keskusrahastosta.

Perustelut:

Kirkon kiinteistöpäällikkö on arvioinut hankkeiden tarkoituksenmukaisuuden ja toteutuskelpoisuuden sekä kiireellisyyden koko kirkon kiinteistötilanne huomioiden. Esityksessä on otettu huomioon seurakuntien kokonaistilanne sekä tarkoituksenmukaisen kiinteistönpidon, että seurakuntajaon uudistuksen näkökulmasta.

Avustuksia pyritään jakamaan hakemusten kesken mahdollisimman tasapuolisesti. Lütteenä olevassa taulukossa on esitetty hankkeittain laskettu avustusprosentti verrattuna hankkeiden kustannusarvioihin. Laskennassa on myös otettu huomioon seurakuntien aikaisemmin saamat avustukset.

Kirkollishallitus on 13.2.2018 istunnossaan linjannut, että peruskorjausavustuksia kohdennetaan ensisijaisesti kirkkojen ja muiden kirkollisten rakennusten peruskorjaamiseen. Kaakkoissuomen seurakunta on toteuttanut mittavan peruskorjauksen omalla rahoituksellaan kirkon vieressä olevaan SR1 suojeltuun pappilaan. Pappilan peruskorjauksen kustannukset olivat maaliskuun 2022 lopussa n. 760 000 euroa ja ylimääräistä kustannusta on tullut n. 103 000 euroa mm. vesikatkon uudistamisesta ja julkisivujen maalaamisesta. Hankkeen ylimääräisiin kustannuksiin esitetään poikkeuksellisesti avustusta.

Peruskorjausavustuksiin on varattu talousarviossa 100 000 euroa, joka esityksen mukaisesti jaetaan täysimääräisenä seurakunnille.

Keskusrahaston talousarviossa on vuodelle 2022 varattu konservointi- ja kiiltokultausavustuksiin yhteensä 70 000 euron suuruinen määräraha.

Konservointi- ja kiiltokultausavustusten esityksessä on huomioitu kirkon konservaattori Antti Narmalan seurakuntiin lähettämät puoltavat lausunnot.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkittään, että Matti Tolvanen, Anna-Katriina Salmikangas ja Marko Patronen eivät osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Kiinteistöpäällikön esittely

56

As Oy Kuopion Suokatu 41, huoneiston A13 ostaminen

Kuopiossa sijaitsevan As Oy Suokatu 41 on toiminut kirkon asuntosijoittamisen kohteena vuosikymmeniä. Kirkko on sijoittanut yhtiöön ostamalla myyntiin tulevat huoneistot tarkoituksenaan vahvistaa asemaansa yhtiössä. Asunto-osakeyhtiöstä on tullut myyntiin A13 huoneisto (osakkeet 5451-6770) pinta-alaltaan 132 m².

Kohteen arviokirjan perusteella käypä arvo on 320 000 - 430 000 euroa (15% arvion tarkkuudella haarukoitu). Huoneisto on hyväkuntoinen, saunallinen ja parvekkeellinen kahden makuuhuoneen ja avarien yhteistilojen asunto. Omistaja on ilmoittanut myyvänsä asunnon ensisijaisesti Suomen ortodoksiselle kirkolle hintaan 345 000 euroa. **Liite 56.**

Huoneiston realistisen vuokran määrä on 1 200 – 1 400 euroa kuukaudessa, vastike 303,60 euroa ja rahoitusvastike 237,60 euroa. Huoneistolla on A-portaan hissien uusimisesta aiheutunutta velkaosuutta jäljellä 10 974,49 euroa. Vuosittainen tuotto 335 000 euron velattomalla kauppahinnalla ja alimmalla vuokralla on 3,1 % ja korkeimmalla realistisella vuokralla 3,8 %. Tuotto-odotusta arvioitaessa tulee huomioida alueen vuokrahintojen kehitys ja huoneiston moitteeton kunto.

Esitys:

Kirkollishallitus myöntää palvelukeskuksen johtajalle oikeuden ostaa huoneistoon A 13 oikeuttavat osakkeet sijoitustoimintaan liittyvänä toimeksiantona korkeintaan 335 000 euron hintaan.

Perustelut:

Osakekaupalla kirkko vahvistaa päätäntävaltaansa asunto-osakeyhtiössä ja saa matalariskisen tuottavan kohteen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Huomionosoitukset

57

Arkkipiispa Leo on 10.4.2022 myöntänyt seuraavat huomionosoitukset

Anne Aropaltio, 1.lk ritarimerkki
 Milka Balčin, 1.lk ritarimerkki
 Orvokki Kudjoi, 1.lk ritarimerkki
 Maire Kärkkäinen, 1.lk ritarimerkki
 Seija Liikala, 1.lk ritarimerkki
 Kirsi Pääkkönen, 1.lk ritarimerkki
 Raija Saarinen, 1.lk ritarimerkki
 Helena Saloranta, 1.lk ritarimerkki
 Evgenia Sultan, 1.lk ritarimerkki
 Sanna-Kaisa Venäläinen, 1.lk ritarimerkki

Arkkipiispa Leo on 18.5.2022 myöntänyt seuraavat huomionosoitukset

Aleksi Härkönen, 1. lk komentajamerkki
 Timo Lehtonen, 1. lk. ritarimerkki
 Jukka Vehkaoja, 1. lk mitali
 Eeva Lehtinen, 1. lk mitali

Arkkipiispa Leo on myöntänyt 1.6.2022 seuraavat huomionosoitukset

Malcolm Hicks, 1.lk ritarimerkki
 Aleksander Wasyluk, 1.lk mitali
 Jaroslaw Charkiewicz, 1.lk mitali
 Angelina Kivimäki, 1.lk mitali
 Alla Kalishevich, mitali
 Marina Sekirkina, mitali
 Diana Schramko, piispallinen siunauskirja
 Ivan Kalishevich, piispallinen siunauskirja
 Jana Angelika Freundlich, piispallinen siunauskirja

Metropoliitta Arsenin 22.5.2022 myöntämät siunauskirjat

Arja Kärnä
 Irja Tenhunen
 Kyllikki Akkila
 Arja Huttunen

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Tiedoksi 58

- a) Suomen ortodoksisen kirkon tilintarkastuskertomus vuodelta 2021, liite 58a.
- b) Konevitsan luostarin tilintarkastuskertomus vuodelta 2021, liite 58b.
- c) Petsamon luostarin tilintarkastuskertomus vuodelta 2021, liite 58c.
- d) Yhdistelmälaskelmat, liite 58d.

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Pöytäkirjan tarkastajat 59

Esitys:

Pöytäkirjan tarkastavat metropoliitta Elia ja nunna Elisabet.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Leo
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Metropoliitta Arseni

Pöytäkirjan tarkastajat

Metropoliitta Elia

Nunna Elisabet

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jari Rantala

Annaleea Kemppainen

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 10.6.2022 pöytäkirja on tarkastettu sähköpostilla 15.6.2022 ja todettu se kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon nettisivuille 15.6.2022 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.